

Opfattelse under ingen Omstændigheder komme til at udbylde; men naar det ikke er Tilfældet, tilstaar jeg, at jeg ikke kan lægge videre Vægt paa, om det nu lykkes eller ikke lykkes at foretage enkelte, efter min Opfattelse mindre betydelige Ændringer i de nu gjældende Bestemmelser angaaende Forligsprøven; det er efter min Opfattelse temmelig ligegyldigt. Hovedsagen er, at vi komme til en Ordning af Retspleien; da falder det af sig selv, men ogsaa først da, hvorledes vi skulle ordne Forligsprøven.

Clausen: Jeg har som Mindretal i Udvalget tilladt mig at stille et Ændringsforslag under Nr. 2 til § 2. Ærede Medlemmer ville se, at det gaar ud paa, at udskyde første Del af § 2, som handler om, at, foruden i de Tilfælde, i hvilke man efter de hidtil gjældende Regler kan gaa Forligskommissionen forbi, ogsaa skal være tilladt i Kontra- og Kontinuationsføgemaal. Det vil erindres, at jeg allerede ved første Behandling af denne Sag her i Thinget udtalte, at jeg ansaa det for vigtigt at lade Forligsprøve i disse Sager bortfalde. Det har bestandig staaet for mig, som om Sagsøgeren neppe vilde tillægge de Grunde, Modparten fra Begyndelsen af havde at fremsætte ved selve Forliget, den Vægt, han vilde tillægge dem, naar der stod en Retsdag bag ved dem. Naar Sagsøgeren har gjort sin Ret gjældende, naar Modparten er indkaldt, og naar denne da søger at gjøre sine Modgrunde gjældende gennem en ny Retsdag, tror jeg, at disse Modgrunde ville faae en meget større Vægt til Fordel for Forligs slutning, naar Sagsøgeren ser, at de virkelig skulle gjøres til Gjenstand for en Retsdag. Jeg har bestandig haft denne Tro, og der er saa lidt i Udvalget kommet Noget frem, der har kunnet bringe mig til at fravige den, at jeg endog yderligere er bleven bestyrket i den. Jeg skal derfor anbefale denne Del af Ændringsforslaget til det høje Thing. Den sidste Del af Forlaget er kun en Redaktionsændring, der blev nødvendig, forsaavidt første Del af Paragrafen maatte udgaa, og jeg skal derfor ikke omtale den nærmere. — Til Forlaget til § 3 har jeg stillet et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at der til Paragrafen skal føies et nyt Stykke. Ærede Medlemmer ville se, at der er kommet noget Nyt ind ved denne Paragraf. Der gives nemlig deri Ret til, at man, samtidig med at man indkalder til Forlig eller ialfald før Forligsprøven afholdes, kan udtage Stævning. Dette er noget ganske Nyt, og jeg har deri set Noget, som maaske kunde være farligt i visse Retninger. Det kan i Virkeligheden kun faae Betydning overfor saadanne Folk, som man maa frygte for ville undgaa Sagsøgeren inden Forligsprøven bliver sluttet, eller inden han kan stævne dem for Retten; men den foreslaaede Ordning kan ogsaa have til Følge, at det bliver en jævnlig Praxis at stævne for Retten samtidig

med at man indkalder til Forlig. Den kan benyttes som et Slags moralist Tryk paa Modparten, for at han i Dieblisset ret skal se Sagens Åbrolighed, og ved Siden deraf vil den paabyrde ham større Omkostninger. Dette anser jeg for uheldigt, og for at den nye Ret ikke skal blive misbrugt, har jeg foreslaaet Paragrafen tilføjet et nyt Stykke faaldende: „Omkostningerne ved en før Forligsprøvens Afholdelse forkyndt Stævning skulle dog ikke kunne tilkendes Sagsøgeren, uden for saa vidt Retten skal finde, at særlige Omstændigheder have talt for Nødvendigheden af at fremskynde Sagens Gang overfor Modparten.“ Jeg har derved søgt at opnaa, at man kun vilde benytte den giivne Ret, hvor der var virkelig Grund dertil, altsaa hvor man maatte befrygte, at Modparten skulde forsvinde, før Sagsøgeren rigtigt kunde gjøre sin Ret gjældende. Jeg tillader mig at anbefale dette Ændringsforslag, idet jeg, saafremt § 3 ikke modtager den foreslaaede Tilføining, maa anse denne Paragraf som meget uheldig. — Om de øvrige Ændringsforslag, der ere omtalte saa uførligt af den ærede Ordfører, skal jeg ikke sige Noget. — Derimod skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger til den Motivering, vi nu hørte fra det ærede Medlem for Præsts Amts 3die Valgtreds (Leth), der har stillet et Mindretalsforslag under Nr. 6 b. Udvalget, eller i alt Fald en Del deraf, har til en Tid ikke været utilbøielig til at gaa ind paa den første Del af dette Forlag, hvorimod Flertallet bestandig har været mod den sidste Del, der gaar ud paa at ophæve det Forbud, som gjælder udenfor Kjøbenhavn imod at Sagsførere eller deres Kontorbetjente møde som Fuldmægtige under Forligsmæglingen. Naar Flertallet dog ikke har villet opstille den første Del som sit Forlag, ligger det nærmest deri, at man, da man ikke kunde gaa ind paa den sidste Del af Forlaget, og da det syntes, som om den høitagtede Justitsminister var imod en forskjellig Ordning for Kjøbenhavn og for det øvrige Land, ikke ansaa det for heldigt at stille et saadant Forlag. Jeg ser ikke saa ganske Rigtigheden af den Paastand, det ærede Medlem fremsatte, nemlig at Forligsmæglingen vilde træde fuldstændig i Baggrunden, naar en bedre Ordning af Retspleien kom tilstede. Forligsmæglingen vil altid staa for mig som Noget, der bør gaa forud for selve Retsdagen, og det har været min Grund til, at jeg ikke har kunnet gaa ind paa det ærede Medlems Forlag om at give Sagsførere Ret til at møde ved Forligsmæglingen. Denne bør efter min Mening ubelukkende forsøges overfor selve Parterne personlig, og først naar Sagen skal føres frem for Retten, bør de Retskyndige træde til og søge at bringe den til en retfærdig Afslutning. Det ærede Medlem fandt noget Forunderligt i, at Medlemmer, der i Almindelighed gaar under Begrebet: Frihedsmænd, kunde være med til en saadan Lovang som den, der tilføjtes ved Forlaget